

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 2.

4. Stycznia 1828.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący
O k ó l n i k :

Oznaczenie kar na przywłaszczających sobie ślacheństwo i postępowania, które w tej mierze Urzędy krajowe zachowywać mają.

N. Pan raczył pod d. 28. Listopada 1826 względem przywłaszczania sobie ślacheństwa i ukarania za takowe przywłaszczanie, wydać następujące najwyższe postanowienie :

§. 1. Ktoby od dnia ogłoszenia rozporządzenia niniejszego nadawał sobie ślacheństwa tytuły lub herby, nie otrzymawszy rzeczywiście ślacheństwa w ogólności, lub też tego stopnia ślacheństwa, który sobie przywłaszcza, podpada karze pieniężnej od dwudziestu do stu ZR. w M. K. podług stopy Reń. dwudziestu.

Jeżeliby tych złożyć nie był w stanie, skazany ma być na karę aresztu od dni trzech do czterech.

W razie powtórzonego wykroczenia wymierzony należy karę pieniężną od sta do tysiąca ZR. w M. K. podług stopy dwudziestu Reń. lub gdy takowej wybrać nie można, karę aresztu od dni czterech do sześciu tygodni.

§. 2. Urzędy polityczne i sądowe o każdym nieprawnym przywłaszczaniu sobie ślacheństwa, które do nich dojdzie, król. Fiskusawiadomić mają; ten zaś każde takowe przywłaszczanie ślacheństwa, do wiadomości swojej tym lub innym sposobem doszłe, rządowi krajowemu oznajmić i na nkaranie podług prawa wnioszek uczynić ma.

Fiskus przeto zwracać ma powiną z obowiązku swego uwagę na wykroczenie przywłaszczania sobie ślacheństwa i czuwać nad dopełnieniem niniejszego rozporządzenia.

§. 3. Względem wszystkich kar niniejszym rozporządzeniem ustanowionych, wyrokować ma rząd krajowy po uprzednim śledztwie i zupełnym wykazaniu dowodów; jednakże zostawić skazanemu wolny rekurs do c. k. połączonej Kancelaryi nadwornej do przeciągu sześciu tygodni po otrzymanym wyroku pierwszej Instancyi; dozwoleństwo rekursu każdego razu w samym wyroku wyrażone być ma.

§. 4. Jeżeli o karę pieniężną egzekucya na

majątku skazanego przewidziona być musi, o takową Fiskus u Sądu dla spraw fiskalnych przyswoitego, prosić ma.

Któreto najwyższe postanowienie w skutek Dekretu wysokiej Kancelaryi nadwornej z d. 2. Listopada 1827 do liczby 27,344 dla powszechnej wiadomości i zachowania ogłasza się.

We Lwowie d. 24. Listopada 1827.

(Następują podpisy.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Gazeta nadworna Lizbońska z d. 1. Grudnia zawiera artykuł następujący: Ministerstwo spraw zewnętrznych. Wyjwek z depeszy P. Limy datowanej w Madrycie pod d. 23. Listopada 1827. Na konferencyi, którą dzisiaj miałem z D. Manuelem G. Salmon, powtórzył mi tenże Minister dla zawiadomienia mojego rządu, iż Król Jmć postanowił największą rozwinąć działalność, aby spokojność Portugaii nie mogła być naruszoną przez wychodźców znajdujących się w Hiszpanii. Niedawno przesłano Jeneralnym Kapitanom rekapitulacyją wszystkich rozkazów Jego Katolickiej Mości, ściągających się do tych okoliczności, aby praktycznie były wykonane, i by w zakładach powzięto wiadomość o odjeździe Jego Królew. Mości Infanta Dom Miguela, i o zamiarach, jakimi jest ożywiony, dla uniknienia, iżby wychodźców ich naczelniczy mieć nie mogli. (D. A.)

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Wyimki z najnowszych Gazet Londyńskich z d. 17. Grud. (w Gazecie Francuzkiej pod d. 19. wieczorem umieszczone) nie pozwalają wątpić, iż szef teraźniejszego Ministeryjum w Anglii, Lord Goderich, podał Królowi w d. 13. lub 14. Grudnia prośbę o swoje uwolnienie, a w d. 15. rozmówiwszy się z niektórymi swoimi kolegami, wyjechał na wieś do swojego brata w Bedfordshire, żądając znowu przybyć miał do Londynu w d. 21. t. m. Podług Dzienników: *Times* i *Globe* nie chciał Król zezwolić na uwolnienie tego Ministra, i wezwał go, aby rzecz tę jeszcze rozważył. — Dziennik: *Sun* mówi także o wystąpieniu z Ministeryjum Lorda Dudley i P. Sturges Bourne, co jednakże *Globe* zaprzecza.

Konsolidy stały w d. 17. t. m. o godzinie w pół do trzeciej z południa 84 5/8, 84 3/4 na dostawę. — Portugalskie papiery w skutek wieści, jaka się na giełdzie Londyńskiej rozeszła, że bank Lizboński zbankrutował, spadły z 73 na 70. (D.A.)

Francyja.

Jego Królewic. Mość Infant Dom Miguel, Rejent Portugalii, przybył w d. 16. Crudnia do Strasburga. W d. 17 rano złożyli Xięciu Rejentowi Portugalii uniżoność swoją: Prefekt, Burmistrz i różne korpusy Oficerów załogi; poczem Xiążę ten około południa wyjechał do Paryża. (G.W.)

Gazety Paryżkie donoszą, że najstarszy syn Marszałka Ney zaślubić ma córkę bankiera Lafitte. (D.A.)

Rossyja.

Wiadomości od wojska z Georgii.

Jenerał Adjutant Paszkiewicz wszedł d. 31. Października do Tauris, zostawiwszy w Maranda pułk Kabardzki z taborami i działami służącymi do oblężenia; celniejsze duchowieństwo Perskie, znakomiti Bekowie i starzyzna miejska, wyszli na spotkanie jego, w towarzystwie niezmiernego tłumu mieszkańców, którzy zwyczajem krajowym wysypywali drogę kwiatami. Oddział Jenerała Porucznika Xięcia Eristowa, który był uszykowany przed miastem i wojska przybyłe z Jenerałem Adjutantem Paszkiewiczem, przeciągnęło kolejno w jego obecności.

Dnia 5. Listopada śpiewano wśród huk 101 wystrzałów działowych, uroczyste *Te Deum* na podziękowanie Wszechmocnemu za powodzenia, które uwieńczyły tegoroczną kampaniją; wszystkie wojska były w paradyzie i przeciągnęły w najlepszej postawie przed naczelnym Jenerałem.

Dnia 29. Paźdz. Kajmakan Abbasa - Mirzy, jeden z najznakomitszych Członków Ministerstwa Perskiego, kazał oznajmić przybycie sweje do Tauris, i według rozkazów Jenerała Paszkiewicza, narady odbywały się między tym pełnomocnikiem i rzeczywistym Radcą Stanu Obreshowem w pewnej wsi, leżącej o 7 wiorst od tego miasta.

Narady te sprawiły wkrótce zaspokajający skutek. Zgodzono się na przedugodne warunki pokoju, równie korzystnego, jak chwalebne dla Rossyi, i obustronni negocyjatorowie postanowili, iż te przedugodne warunki mają być niezwłocznie udzielone Abbasowi-Mirzy, któremu daje się czas sześciodniowy do d. 10. Listopada, aby je zupełnie przyjął.

Odpowiedź tego Xiążęcia odebrał Jenerał Paszkiewicz d. 9. Listopada. Obejmowała żądane przyjęcie. Przedugodne zatem warunki pokoju są

uroczyście z obu stron przyjęte; a do wspólnego ułożenia traktatu, postanowiono zgodnie, iż Abbas-Mirza uda się do Dei-Karghan, o 60 wiorst od Tauris, na gościńcu Maragskim; i około d. 14. Listopada Xiążę ten, w towarzystwie tylko orszaku swego złożonego ze 150 osób, przybędzie do Czewister, miejsca również leżącego blisko o 60 wiorst od tego miasta na gościńcu z Koi, dokąd dla eskorty jego posłane zostaną dwa oddziały pułku Niżno-Nowgorodzkiego z dwoma działami; i oddział ulanów uda się na spotkanie jego do połowy drogi z Dei-Karghan, i że całe wojsko Abbasa-Mirzy, wynoszące podług ostatnich wiadomości blisko 2,000 ludzi, będzie odesłane za jeziora Urumia w głąb Persyi, gdy tymczasem wojska nasze zajmą całą prowinciją Adzerbidzan.

W skutku tych rozporządzeń Jenerał-Adjutant Benkendorf został wysłany do Czewister z 6 kompanijami pułku Naszeburskiego piechoty, jednym batalijonem pułku Tifliskiego, pułkiem kozaków Dońskich Samszewa i 12 działami kompanii lekkiej Nro. 3. Kaukaskiej brygady grenadyerów. Jenerał Major Pankratiew ma zajmować Dei-Karghan podczas narad z pułkiem połączonym gwardyi, pułkiem piechoty Kozłowa, 6 działami kompanii artyleryi Nro. 3 kozaków Dońskich, pułkiem wyborowym ulanów i pułkiem kozaków Leonowa. Dwa te oddziały wyszły d. 9. Listopada do przeznaczonego miejsca. Jenerał Adjutant Benkendorf ma rozkaz czekać na Abbasa Mirzę do dnia 15. Listopada w Czewister, a potem dalej się posunąć dla objęcia powiatu Salmas w posiadłość; Jenerał Major Łaptiew ma w tymże czasie zająć Koi, gdzie (jak zapewnijają) pozostało tylko 200 ludzi z orszaku Bagram Mirzy, syna Abbasa-Mirzy.

Tymczasowa administracyja prowincyi Adzerbidzanu i miasta Tauris, mianowana przez Jenerała Adjutanta Paszkiewicza, rozpoczęła d. 4. Listopada urządowanie swoje; składa się z Jenerała Majora Barona Osten-Saken, jako naczelnego dowódcy w Tauris, Jenerała Majora Xiążęcia Czetszewadzewa, Pana Żukowskiego 4tej klasy, pełniącego obowiązki Intendenta Jeneralnego, Barona Renne, Pułkownika pułku Szyrwańskiego piechoty, Pułkownika Szebek pułku grenadyerów gwardyi, Beglerbega Taurickiego, Feth-Ali Chana, i Muszteidy Taurickiego, Agi-Amira-Fata-Seidy. Ostatni będący głową całego duchowieństwa Adzerbidzańskiego, posiada powszechne zaufanie ludu; gdy Alajar - Chan pobudził mieszkańców do walki, Fata-Seid napominał ich, aby się nie bronili przeciw Rossyjanom.

Jenerał-Adjutant Paszkiewicz przekonał się z doniesień otrzymanych przy wejściu swo-

jem do Tauris, iż magazyny znajdujące się w tém mieście i wsiach przyległych, wystarczają na żywność dla oddziału jego, blisko przez pięć miesięcy.

Major Kuszlański z pułku Naszeburgskiego piechoty, wysłany z kompaniją tegoż pułku do zajęcia warowni Alandzi, opuszczonej przez swoją osadę, doniósł, iż tam wszedł dnia 26, i znalazł 4 działa, oraz przeszło 350 pudów prochu. Warownia ta jest prawie nie dobytą; leży bowiem na wierzchołku spadzistych skał, do których prowadzą bardzo wązkie ścieżki, które się na półtory wiorsty rozciągają.

Podług wiadomości z Karabagu, zdaje się, iż wojsko Perskie, które tam było, rozeszło się, i że tam zostaje tylko Hassan-Chan Geraiski z 300 lub 400 jazdy. Jenerał-Porucznik, Xięże Wadpolski, który dowodzi w tęg prowincyi, doniósł pod dniem 20 Października, iż z Ak-Uglanu, przeprawi się przez Araks a w tym kierunku posunie się o dwa lub trzy dni drogi, dla ułatwienia poruszeń Jenerała-Porucznika Eristowa ku Tauris. Otrzymał rozkaz, aby ciągnął ku Ardebil i usiłował zdobyć tę twierdzę, gdzie, jak zapewniają, mają być ogromne zapasy żywności.

Wiadomości od Jenerała-Porucznika Krasowskiego z Erywanu pod dniem 28 Października wyrażają, iż mieszkańcy tłumem wracają do miasta i wsi przyległych.

Risa-Kuli-Aga, syn Achmeta-Chana Maragskiego, wysłany od Dżaffar-Kuli-Chana, Sartipy Sarbuzów Maragskich, stryja swego, przybył do Jenerała-Porucznika Xięcia Eristowa, prosić go o wzięcie tego miasta pod opiekę N. Cesarza Jmci. Na okazanie zaś przychylności swojej, naczelnicy ci w kilka dni potem kazali przyprowadzić do Tauris 52 jeńców wojennych, po większej części urzędników Rosyjskich, których siłą odebrali wojsku Perskiemu, w chwili, gdy chciano ich dalej w głąb kraju prowadzić.
(D. A.)

Turcja.

Dostrzegacz Austriacki pod napisem: »Z Więdnia d. 27. Grudnia,« umieścił, co następuje:

Podług wiadomości ze Stambułu z d. 11. t. m., która tu przez nadzwyczajną sposobność nadeszła, Posłowie Anglii i Francyi wsiedli w d. 8. t. m. na okręty i popłynęli ku Dardanellom; ces. rossyjski Poseł P. Ribeaupierre znajdował się wprawdzie jeszcze w d. 11. w Bujukdere; jednakowoż okręty, na które wsiąść ma i udać się do Odessy, stały w gotowości i czekały tylko pomyślnego wiatru.

Stolica doznawała zupełnej spokojności.

Porta z największą gorliwością czyni przygotowania do obrony.

Oczekujemy nadejścia zwyczajnej poczty, dla zawiadomienia czytelników naszych o bliższych szczegółach tych wypadków.

Kuryjer angielski z d. 13. t. m. podług listu prywatnego ze Smyrny, mówi, że Kapitan austriackiego wojennego brygu zawiadomił najpierw Paszę Smyrny o zniszczeniu floty tureckiej w Nawarynie, i okoliczność tę uważa za nowe potwierdzenie swoich żalów, względem pomienionego dwuznacznego postępowania Austrii i za dowód, »że austriacka flota na Wschodzie jest całkiem na usługę Porty.« *)

Jak dalece rzecz ta jest słuszną lub nie, przestajemy natém. List prywatny wyznaje sam, że austriacki bryg przybył z Nawarynu w d. 3. Listopada rano, zaś angielska szalupa wojenna *Rosa* tegoż samego dnia wieczorem. Nie wchodząc w dalsze rozpoznanie, przyznajemy, że okręt austriacki powracając do Smyrny, gdzie się jak wiadomo znajduje stanowisko Admirała, przywiózł o tęg pierwszą wiadomość. Gdyby nowinę tę Kapitan owego okrętu lub Wódz naczelny austriackiego stanowiska rozgłosili byli na ulicach Smyrny, i przeto, co mogło być nastąpić, dali powód do zbuntowania ludowi, wtędy możnaby onym słuszenie zarzucić, że postąpili nieostrożnie i zasłużyli na karę. Lecz cóż uczynił Admirał austriacki? Udał się tajemnie do Paszy, człowieka, znanego z rozumu, spokojnego, i miłującego porządek, sposobu myślenia, którego wyborynym urządzeniem policyjnym i wojskowym, ze wszystkich stron — sam nawet list przez Kuryjera ogłoszony — największe i najslusniejsze oddaje pochwały. Jeżeli Komendant cesarskiej eskadry, zawiadomiony może dwunastą godzinami przed przybyciem angielskiego okrętu, w wypadku pod Nawarynem, uczynił o tęg wzmiankę, i to w należyty sposób, i jeżeli przez to Pasza był w stanie chwycić się środków, które, bardzo do wiary podobna, tysiącom życie ocaliły, daleki ón był, aby Turkom usługował, stał się raczej dobroczyńcą wszystkich

*) Na kilka dni wprzód tenże sam Dziennik przytaczał podobny dowód ciężkiego przewinienia jednego austriackiego Kapitana, który dwóch Tatarów wysłanych przez Ibrahima Paszę do Smyrny przewiózł. Kto tylko w niejakim względzie obeznany z żegluga morską, wie, iż to jest grzeszność, jakiej żaden okręt wojenny nie odmawia Agentom Mocarstwa, z którym nie zostaje w wojnie. Równie i angielskie okręty podobną nic nieznaczącą usługę nie raz uczyniły. Że podczas blokady Nawarynu przedewszystkiem udawano się do Neutralnych, nie potrzeba tu szczególnego objaśnienia.
(P. D. A.)

Franków w najbogatszym i najznacniejszym mieście Wschodu. Itento czyn pełen zasługi daje powód Dziennikarzowi, że go uważa jako zbrodnię Austryjackiej marynarki! Niesłuszność tego postępowania, nie jest jeszcze to, co nas najwięcej zastanawia; bo dawniejsze artykuły Kuryjera dostatecznie nas do tego przygotowały. Lecz cóż powiemy o śmiałości — nie chcąc ostrzejszego użyć wyrazu — jednego Angielskiego Dziennika, który z kroku nienagannego stara się formować oskarżenie przeciwko fladze Austryjackiej i przeciwko rządowi Austryjakiemu? Wiadomo całemu światu, ile czynnymi byli Angielscy Oficerowie i wojenne ich okręty w wojnie Wschodu, podczas gdy ani jednego nie można przytoczyć przykładu godnego wiary, aby jaki Oficer Austryjaki przyczyniał się skutecznie w Turckim lub Greckim obozie, lub by w jakiejbydy wyprawie Turckiej lub Egipskiej jako okręt wojenny Austryjaki miał udział. Co się dotyczy kłopotliwych, tak Austryjackie, jakoteż Angielskie, Francuskie, Rossyjskie, Sardyńskie, Holenderskie, Amerykańskie i t. p. przy wszystkich Turckich brzegach, i z jednej do drugiej przystani Państwa Ottomańskiego, prowadzili handel i używane były do transportu; nikt onym prawa do tego nie zaprzeczał, oprócz morskich rozbójników; i cobądź mogli powiedzieć na to deklamatorowie gazetowi, jednakowoż żaden rząd europejski nie upatrywał zgorzienia w tej pozwolonej zarobkowości.

Gazeta di Genova z d. 19. t. m. zawiera następujący wyimek z listu pisanego z Alexandryi pod d. 5. Grudnia:

»Pojmuje łatwo, że tyle wieści rozsianych po wypadku pod Nawarynem, kazały się WPanu o mnie lękać; atoli możesz WPan być w tej mierze zupełnie bez obawy, ponieważ doznajemy tu spokojności, która ani na chwilę nie była przerwana, a ja mogę jeszcze dodać, że Vice-Król z tego powodu zapewnił Konsulów Mocarstw połączonych o swoim spokojnym myśleniu sposobie i szczerych chęciach utrzymania dobrego porozumienia, jakie w związkach ich Dworów z nim jest utrzymywane.«

»Na kilka dni wprzód zajęty wojska regularne straże w główniejszych dzielnicach miasta, co się wiele przyczynia do utrzymania spokojności, i pomnaża pewność Europejczyków, którzy ufając opiece Vice-Króla, żyją bez żadnej o swój los obawy.«

»Zbyteczna byłoby ndzielać WPanu relacji, jakie tu Admiratowie Sprzymierzonych prze-

stali, ponieważ treść onych zapewne WPanu zład inną wiadoma; raport, który Vice-Król otrzymał, różni się od tych relacji w tem, iż twierdzi, że Anglicy byli pierwsi, co zaczęli, podczas gdy to w owych relacjach Turkom przypisują. Moharrem-Bey, Wódz naczelny floty Egipskiej (zięć Jego Wysokości) mówi w swoim raporcie, iż na żądanie Admirala Rodrington, aby z połączonemi eskadrami do przystani Nawarynu zawinął, kazał mu oświadczyć, że nie ręczy za zupełną spokojność, tem mniej za pojedynczych osób bezpieczeństwo, gdyby na ląd wysiadły; że z tą życzy, iżby nie zawijali, czemu jednakże, gdyby się tego koniecznie domagano, sprzeciwić nie będą; poczem dnia następującego zawinęło naprzód dwa Angielskie okręty liniowe, a potem i cała flota. Jedna z Angielskich fregat (podług raportu Admirala Egipskiego) zarzuciła kotwicę obok palnego statku Egipskiego, i niebawem zaleciła mu oddalić się i stanąć na kotwicy pod wiatrem; Kapitan odpowiedział, iż nie słucha innych rozkazów, tylko swojego Dowódcy, od którego zasiągnie przez znaki instrukcyj; co zaszło, a odpowiedź, jaką odebrał, była: aby na swoim pozostał stanowisku. Widząc, że statek palny nie rusza się z miejsca, wysłano szalupy fregaty, a jak się zdaje, nawet Angielskiego Admiralskiego okrętu, aby ów statek palny gwałtem na inne spędzili stanowisko. To dało powód do sporu; blisko stojąca Angielska fregata dała ognia z ręcznej broni do palnego statku. Wszelako Moharrem Bey rozkazał swojemu Dragomanowi udać się na pokład Angielskiego Admiralskiego okrętu i oraz zalecić, aby wszystko było gotowe do boju. Jeszcze Dragoman nie dostał się na Angielski okręt Admiralski, gdy zapewne na znak nieukontentowania z tego, co zaszło, dano ognia z działa do fregaty Angielskiej, która nasamprzód wystrzeliła. Że zaś Dowódzca Turcki znajdował się w tej samej linii, otarł go wystrzał, a Dragoman, który przybył pod pokład Angielskiego okrętu, jak mówią, został ogniem ręcznej broni odparty; Turcy wzięli to za dowód kroków nieprzyjacielskich, i na nowy znak Dowódcy Egipskiego rozpoczęli ogień przeciwko Sprzymierzonym. Co dalej zaszło, zapewne WPanu wiadomo. Z floty Egipskiej pozostał jeden okręt, aby to smutne poselstwo przywiózł Vice-Królowi; do Stambułu musiano posłać doniesienie o tem ładem. — Ten jest ścisły obraz tego, cośmy się dowiedzieli z raportu Egipskiego Admirala. Z resztą wszystko to nie było powodem do najmniejszego tutaj zamieszania.«

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 1. Rozmaitości.)